

baptista

Suomen Perheäutukijain Seuran tiedotuslehti
Medeltblad för Lepidopterologiska Sällskapet i Finland

vol 1(22) 1976 no 2

Sisältää - innehåller:

Kauri Mikkola: Pohjoisten <i>Xestia</i> -lajien vuorottaisvuotisesta lennosta ja ilmiön evolutiivisesta merkityksestä ...	25
Erkki M. Laasonen: Kuusamon, Inarin ja Utsjoen perhoshavainnot kesällä 1976	32
Vesa Varis: Suomen perhosten luettelon etikettipainoksen nimistömuutoksista	34
Kaj Savonius: Havaintoja Länsi-Lapin perhosfaunasta kesällä 1976	35
Toukokuun kokous 1976-05-12	41
Syyskuun kokous 1976-09-15	41
Asetus n:o 440/76 (Apollolajiemme rauhoittaminen)	42
Jäsenistö	43
Kokousohjelmat	43
Muita kokouksia	43
Viime kesän lentohavaintoja talteen!	44
Seuran jäsenten tiedotuksia	44

BAPTRIA

Suomen Perhostutkijain Seuran tiedotuslehti
Notisblad för Lepidopterologiska Sällskapet i Finland
vol. 1(22), no 2, 1976-10-18

Julkaisija:

Suomen Perhostutkijain Seura ry.
Lepidopterologiska Sällskapet i Finland rf.
Pohjoisranta 16 A 11, 00170 HKI 17

Toimituskunta:

Martti Attila, päätoimittaja
Antti Aalto
Vesa Varis

Ilmestyminen: 4 numeroa / kalenterivuosi

Julkaisun tarkoitus:

Toimii yhdyssiteenä julkaisijaseuran jäsenten ja eräiden tieteil-
listen seurojen ja laitosten välillä kuten seuran aiemmin julkai-
semat kiertokirjeet. Julkaisun rinnalla lähetetään edelleen kok-
ouskutsut ja tarpeen vaatiessa muita tiedotuksia sisältäviä kir-
jeitä jäsenille. Julkaisun sisältönä ovat seuran kuukausikokouk-
sissa esille tulleet asiat (esitelmien lyhennelmät, tiedonannot
ym.) sekä seuran toimintaan liittyvät tiedustelut ja ilmoitukset.

Suomen Perhostutkijain Seura ry.

Lepidopterologiska Sällskapet i Finland rf.

- Kokoukset: Varsinaiset kokoukset pidetään yleensä kuukauden toi-
sena keskiviikkona, paitsi tammi- ja syyskuussa kolmantena, kuit-
tenkin kesäkuukausia lukuunottamatta, Eläinmuseon suuressa luen-
tosalissa klo 19.15 lähtien. Nuorisajaoston kokoukset ovat aina
viikkoa ennen varsinaisia kokouksia samassa paikassa,
kuitenkin klo 18.30 lähtien. Tarkemmat tiedot kokouksista il-
moitetaan jäsenille kirjeitse.

- Johtokunta:

Puheenjohtaja: Esko Suomalainen (Museokatu 18, 00100 HKI 10, puh.
90-493 577)

Sihteeri: Antti Aalto (Pohjoisranta 16 A 11, 00170 HKI 17, puh.
90-628 560)

Varapuheenjohtaja: Harry Krogerus (Björneborgsvägen 5 P, 00350
HFORS 35, tel. 90-552 028)

Rahastonhoitaja: Kauko Helomaa (Bredantie 20 B, 02700 KAUNIAINEN,
puh. 90-500 581, ps-tili no 268 58-3)

Ilkka Jalas (Topeliuksenkatu 3 a A 12, 00260 HKI 26, puh. 90-
493 940)

Jouko Kaisila (Taivaskalliontie 13, 00600 HKI 60, puh. 90-792 934)

Kauri Mikkola (työ: P. Rautatiekatu 13, 00100 HKI 10, puh. 90-4027
251)

- Muut virkailijat:

2. sihteeri: Martti Attila (Rasinkatu 7 B 78, 01360 VANTAA 36, puh.
90-8747 107, työ 90-191 2759, jäsenluettelo-, postitus- ja arkis-
toasiat)

Tiedonantosihteeri: Vesa Varis (Hyönteismuseo, P. Rautatiekatu 13,
00100 HKI 10, puh. 90-4027 264, virka-aikana)

Kirjastonhoitaja: Erkki Franssila (kokousten edellä; kaukolaina-
tilaukset osoitteella: Sulkapolku 6 A 33, 00370 HKI 37)

Keräilytarvikkeiden välittäjä: Martti Färkkilä (kokousten edellä;
postitilaukset osoitteella: Aarnivalkeantie 6 C, 02100 ESPOO 10)

Nuorisajaoston sihteeri: Heikki Attila (03100 NUMMELA, puh. 90-
269 562)

Kauri Mikkola:

POHJOISTEN *Xestia*-LAJIEN VUOROTTAISVUOTISESTA LENNOSTA JA ILMIÖN
EVOLUTIIVISESTA MERKITYKSESTÄ

(1976-03-10)

On kauan tiedetty, että harmoyökköset¹⁾ eli pohjoiset *Xestia*-lajit *rhaetica*, *sincera*, *speciosa*, *laetabilis*, *gelida*, *borealis*, *tecta*, *kongevoldensis* ja *alpicola* lentävät yleensä vain joka toinen vuosi, Länsi-Lapissa parillisina ja Itä-Lapissa parittomina vuosina. Paikallisesti tällaisia lentovuosia on kutsuttu "*Agrotis*-vuosiksi". Pienet lajit *Xestia quieta* ja *lankialai* eivät ainakaan kovin selvästi näytä noudattavan tällaista rytmiiikkaa. VALLEN (1933) ja SUOMALAISEN (1937) mukaan taas *Hyphoraia lapponica* sekä eräät pikkuperhoset ovat runsaita vain joka toinen vuosi. Lisäksi useat satyridit, ainakin *Oeneis jutta* ja *Erebia ligea* (SUOMALAINEN 1937), lentävät lähes yksinomaisesti vuorottaisvuosina.

VALLE (1933) oletti, että jokin sääkatastrofi olisi hävittänyt näiden kaksivuotisen kehityksen omaavien lajien toisen vuoden populaation, ja tähän selitykseen lienee meillä luotettu yleisesti vuosikymmenien ajan. LINGONBLAD (1947) esitti, että lentovuoden perusteella voitaisiin tutkia Länsi- ja Itä-Lapin faunojen alkuperää, mihin sisältyy se, että kyseessä olisi hyvin vanha ominaisuus. Hän kirjoitti, että parittomien vuosien lennon alue ulottuu maamme itäreunassa Suomenlahdesta Jäämereen. SOTAVALTA (ks. NORDSTRÖM ym. 1969) on myöhemmin luetteloinut lentovuodet Länsi- ja Itä-Lapin osalta. Kirjoittaja oli kehittänyt ilmiölle toisenlaisen selityksen kuin VALLE (1933) ja saanut siitä virikkeen ryhtyä kartoittamaan lentovuosia koko maasta.

1) tulevan yökköskirjan nimistöä

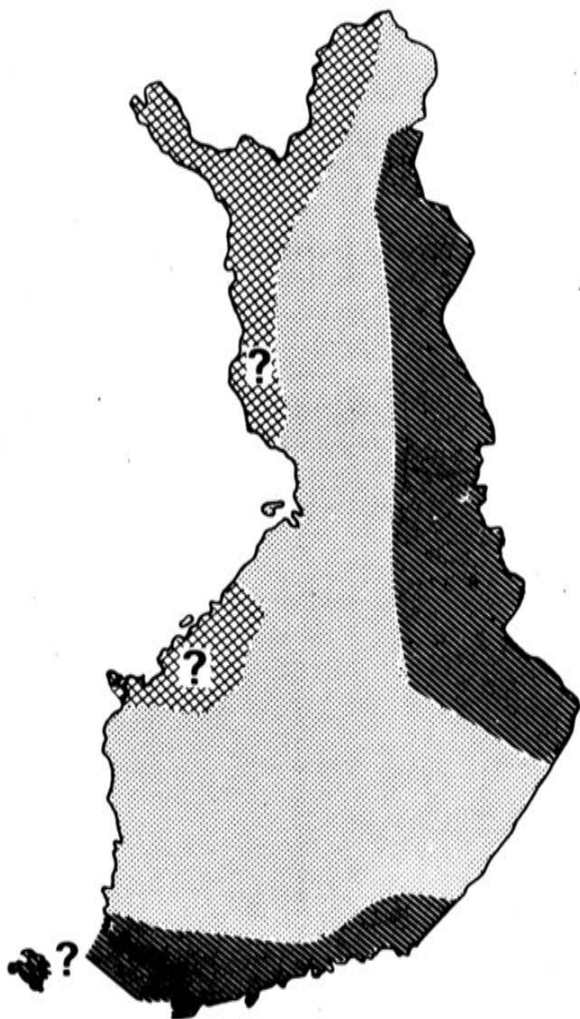
Aineisto

Työssä on käytetty seuraavia lähteitä: 1. Kaikki kotimaiset paikallisfaunistiset julkaisut (ks. JALAS 1969, K. Keynäkseen laatima bibliografia). 2. Helsingin yliopiston eläinmuseon (myös *Collectiones Fabricius, Hellman, Lankiala ja Lingonblad*), Turun yliopiston eläinmuseon ja Åbo Akademin (E.-T. Linnaluoto), Kuopion Museon (E. Savolainen) sekä Oulun yliopiston eläintieteen laitoksen (J. Itämies, K. Kuusela, A. Pyörnilä) aineistot. 3. Uuden yökköskirjan, jonka ensimmäinen osa ilmestyy toukokuussa 1977, lentoaika-aineistot; näistä mainittakoon U:Tammisaari (kirjoittaja), V:Lohja (H. Krogerus), EK:Virolahti (I. Hanski), ES:Mäntyharju (O. Peltonen) sekä Kn:Sotkamo (A.V.V.Mikkola). 4. Eräiden kortistojen aineistot: Koko maa (O. Sotavalta), maakunta V (E. Euranto, E.-T. Linnaluoto), maakunta PK (V. Mannelin) sekä Utsjoen pitäjää (E.-T. Linnaluoto, E. Euranto). 5. Suomen Perhostutkijain Seuran kiertokirjeet. 6. Useiden keräilijöiden tarkoitusta varten poimimat havainnot (mm. M. Attila, A. Kullberg, V. Mannelin, R. Martikainen, H. Saarenmaa, E. Suomalainen). Kirjoittaja kiittää kaikkia avustaneita! (Työ on myöhemmin laajennettu käsittämään koko Fennoskandian sekä Viron ja Tanskan, mutta nämä tulokset esitetään tarkemmassa englanninkielisessä artikkelissa *Annales Entomologici Fennici -sarjassa.*)

Tulokset

Kaikkialla, missä yksi mainituista yhdeksästä harmoyökköslajista lentää selvästi joko parillisina tai parittomina vuosina, kaikki muutkin tällä alueella elävät lajit lentävät samoina vuosina. Vähämerkityksisenä poikkeuksena voidaan mainita Mäntyharju: *X. speciosa* lentää siellä harvalukuisena parittomina vuosina (v. 1953 - 1971 18 yks.), mutta kaksi ainukaista *X. alpicolan* yksilöä on saatu parillisina vuosina (O. Peltonen). Yleisen yhdenmukaisuuden vuoksi lajiryhmää on käsitelty kokonaisuutena, ts. kunnollisten havaintojen yhdestä lajista (runsaasti yksilöitä, useita havaintovuosia) on tullut koskevan muitakin tällä paikalla ehkä eläviä lajeja.

Kartoitustyö osoitti, että Suomen alueella on kolme erillistä vuorottaisvuotisen lennon aluetta, yksi parillisten vuosien alue Länsi- ja Pohjois-Lapissa sekä kaksi parittomien vuosien aluetta, toinen Itä-Lapissa ja Pohjois-Suomen itäosissa ja toinen etelärannikolla (kuva 1).

Kuva 1. Kaavamainen kartta harmoyökkösten vuorovuotisen lennon alueista. Ristiviivoitus = parillisina vuosina, vinoviivoitus = parittomina vuosina, pilkutus = ei selvää vuorovuotisuutta. Epävarmimpia kohtia on merkitty kysymysmerkein.

Lisäksi näyttää todennäköiseltä, että Pohjanmaan rannikolla on neljäs itsenäinen lentoalue. Siellä näiden lajien valtalento osuu parillisiin vuosiin.

Mainituilla alueilla ainakin eräät harmoyökköset ovat lentovuosina tavallisesti melkoisen runsaslukuisia, mutta monin paikoin niitä voidaan tavata vähäisin määrin myös välivuosina. Mm. *X. speciosa* lentää Sotkamossa (vrt. taulukko 1) ja Kuusamossa säännöllisesti pa-

Taulukko 1. *Xestia speciosan* ja *alpicolan* yhteismääriä U:Porvoon mlk:sta (E. Suomalainen) ja Kn:Sotkamosta (A.V.V.Mikkola) vuosilta 1954-69. ? = ei ole kerätty lajin lentoaikana, + = ei ole kerätty koko lentoaikaa. - *X. speciosaa* on Kainuussa välivuosina paljon enemmän kuin etelärannikolla. Sotkamon alhainen luku v:ilta 1955 saattaa johtua siitä, ettei laji vielä ehtinyt kunnolla lentää. *X. alpicolan* vuosittaisjakaantuma on hyvin jyrkkä Kainuussakin. Porvoosta saatiin *X. speciosa* jo "vähärändä" vuonna 1952, ja 1970-luvulla on saatu 5 *X. alpicolaa*, vuosina 1971 ja 1973.

Vuosi	Porvoon mlk.		Sotkamo	
	<i>X. speciosa</i>	<i>X. alpicola</i>	<i>X. speciosa</i>	<i>X. alpicola</i>
1954	0	0	>50	2
1955	n. 100	0	18+	79
1956	0	0	21	0
1957	n. 85	0	joks. runs.	joks. runs.
1958	0	0	2+	?
1959	n. 180	0	?	?
1960	0	0	?	?
1961	n. 40	0	>100	n. 100
1962	0	0	44	1
1963	n. 60	0	>200+	35+
1964	1	0	14+	0?
1965	n. 200	1	>100	20
1966	0	0	27+	1+
1967	runsa	1	>100+	11+
1968	0	0	?	?
1969	joks. runs.	0	>100+	24+

rillisinakin vuosina, mutta runsaus näyttää olevan korkeintaan 1/5:n luokkaa parittomien vuosien määristä. Vähälukuisempi *X. alpicola* on yleensä jyrkemmin rajoittunut lentovuosiin. Kuusamosta on todettu poikkeuksellisesti myös *X. laetabilis* (v. 1964 ja 1970) ja *X. rhaetica* (v. 1934) parillisina vuosina.

Kilpisjärveltä kirjoittaja oli saanut käsiinsä tietoja harmoyökkösisistä 19:ltä parilliselta vuodelta v. 1926 - 75, mutta parittomilta vuosilta ei ollut tiedossa ainuttakaan yksilöä mitään lajia. Muonion-Hetan alueelta taas on vuosilta 1908 - 75 tiedossa 25 parillista lentovuotta. Muonion tienoilta on saatu parittominakin vuosina *X. rhaeticaa*, nimittäin 8 yksilöä v. 1953 ja 57 (E. Heino), mutta tämä on vähän verrattuna 160 talletettuun yksilöön v. 1972 ja -74 (A. Kullberg). Parillisten vuosien alue ulottuu Länsi-Lapista pohjoisessa Karigasniemen kautta Utsjoen kirkonkylään ja saattaa etelässä jatkaa yhtenäisenä Kemiin saakka.

Saariselän alueella kyseisten lajien lento näyttää rajoittuvan terävästi parittomiin vuosiin, joskin havaintoja on tehty niukanlaaisesti parillisina vuosinakin. Petsamon alueelta harmoyökkösiä saatiin aikanaan lähes yksinomaan parittomina vuosina. Kirjoittajan keräilyt Ylä-Tulomalla (n. 140 km Raja-Joosepista itään) 7. - 15.7. 1964 tukevat myös olettamusta: huolimatta hyvistä keräilyistä näistä lajeista ei nähty vilaustakaan.

Etelärannikolla tavataan runsaanlaisesti vain *X. speciosaa* ja *alpicolaa* (*X. sincera* näyttää kyllä lentävän samoina vuosina), ja niiden lento rajoittuu jyrkästi parittomiin vuosiin. Niinpä Vehkalahdelta (L. Fagerström) on saatu *X. speciosaa* parillisina vuosina 1 yksilö 177:stä, Porvoosta (E. Suomalainen) 2 yksilöä lähes 1000:sta (taulukko 1) ja Tammisaaresta (kirjoittaja) ei yhtään lähes 500:sta. Kaikenkaikkiaan vain parisenkymmentä "vähärien" vuosien yksilöä näistä kahdesta lajista on tullut tietoon Virolahden ja Eckerön väliseltä alueelta.

Suurimmassa osassa maata, Satakunnassa, laajalti Järvi-Suomessa, kaakkoisrajan puolella sekä koko keskisessä Lapissa aina Ivaloon ja ilmeisesti Utsjoen koillisosiin saakka harmoyökköset lentävät sekavasti sekä parillisina että parittomina vuosina. Paikallisesti lento voi rajoittua vuorovuosiin, mutta naapuripitäjässä lento saattaa osua toisiin vuosiin. Yhteistä tällä laajalla alueella on, että lajit, lähinnä tietenkin *X. speciosa* ja *alpicola*, ovat pysyvästi huomattavan harvalukuisia lajeja. Tilannetta ilmentää taulukko 2, jos-

Taulukko 2. Vertailu Etelä-Hämeessä ja etelärannikolla todettujen *X. speciosan* ja *X. alpicolan* yksilömäärien välillä. Edelliset ovat peräisin julkaistuista paikallisfaunoista, jälkimmäiset ovat irrallisia vuosisaaliita valolta. Ainoa kohtalaista lukumäärää osoittava maininta EH:sta (Somero) johtuu sekini siitä, että poikkeuksellinen harmoyökkösvuosi 1955 sattui kyseiseen jaksoon.

Paikka	Havainnoitsijat	vuodet	<i>X. speciosa</i>	<i>X. alpicola</i>
<u>EH:</u>				
Humppila	Joki	1959-62	-	2
Lahti	Heinänen	1933-47	6	-
Lempäälä	Salo, Sotavalta	1938-47	"muutamia"	-
Orivesi	Lahtivirta	1936-52	1	-
Kuhmoinen	Pihlava	1933-35	-	-
Somero	Valtonen & Kuusinen	1954-61	"joks. yl."	2
Sääksmäki	Kivirikko	1919-41	"joks. harv."	-
Vesilahti	Söyrinki	1922-35	"muutamia"	-
<u>Etelärannikko:</u>				
Tammisaari	K. Mikkola	1967	98	26
Violahti	I. Hanski	1971	172	97

sa kahdeksan etelähämäläisen paikallisfaunan monivuotisia yhteislukuja verrataan kahteen etelärannikon vuosisaaliiseen. (Suhdetta kärjistää vielä se, että näitä parhaiten syötille tulevia lajeja on edellisessä tapauksessa kerätty juuri syöteillä, mutta jälkimmäiset luvut ovat valosaaliita.)

Päätelmiä

Vanhan sääkatastrofiselityksen suhteen voidaan esittää useita vastaväitteitä:

1. Kuinka voisivat usean lajin vuosipopulaatiot tuhoutua yhtä aikaa, onhan niiden biologiassa melkoisia eroja, ja onko tällainen vakinaisten lajien tuhoutuminen ylipäänsä todennäköistä? Yhtä hyvinhän voisi tuho kohdata toisenkin vuoden populaatiota, jolloin laji häviöisi kokonaan. Varsinkin Etelä-Suomessa tällainen on mitä epätodennäköisintä.

2. Miten tällainen säikkatastrofi johtaisi eri lentovuosiin eri puolella Suomea? Vyöhykkeiden sijoittuminen ei myöskään puolla sitä selitystä, että eri vuosien kannat olisivat sellaisinaan joistakin suunnista levinneet.

3. Vakavin vastaväite on: Miksi välivuosiin ei synny uusia populaatioita? Useimmilla seuduilla, missä vuorottaisvuotista lentoa havaitaan, harmoyökkösiä lentelee vähäisin määrin myös välivuosina. Näiden pitäisi olla alkuna yhtä suurille populaatioille kuin lentovuosina lentää, jollei joku voima pitäisi niitä kurissa.

Vuorottaisvuotinen lento on helpommin ymmärrettävissä, jos ajatellaan, että se ja siihen välttämättä liittyvä lähes ehdoton kaksivuotinen kehitys muodostavat sopeutuman, josta lajille on hyötyä ja joka siis on kehittynyt luonnonvalinnan vaikutuksesta. (Huom.: Vain kehitys määräytyy perinnöllisesti; lentorytmi muotoutuu vuorottaisvuotiseksi ympäristötekijäin vaikutuksesta.) Hyödyllisyys on ilmeistä, sillä toukkien määrää rajoittavilta tekijöiltä, pedoilta, loisilta ja taudinaiheuttajilta puuttuu lentovuosina "alusta", ja välivuosina yökköstoukat pääsevät elämään vähemmän vaarallisessa ympäristössä.

Hypoteesi hyödyllisestä sopeutumasta sai huomattavaa tukea kartoitustyön yhteydessä, jolloin vasta ilmeni, että harmoyökköset ovat huomattavan harvinaisia siellä, missä selkeää vuorottaisvuotisuuutta ei ole kehittynyt (taulukko 2). Lopullisia todisteita on lähes mahdotonta hankkia, sillä tällöin olisi selvitettävä loisinta- tai muita tappioprosentteja sekä vuorottaisvuotisen että sekalennon alueilla.

Harmoyökköset voivat ilmeisesti lennellä pitkiäkin matkoja; mm. Tanskassa *X. speciosa* pidetään suoranaisena "loikkarina" (*strejfare*). Kaiketi tämän vuoksi vuorottaisvuotisen lennon alueet ovat varsin laajoja, eikä rytmi näy lähtevän liikkeelle suppeammilla alueilla.

Yhdeksän *Xestia*-lajin vuorottaisvuotinen lento näyttää siis olevan erikoinen itsensäsäätelvä ja dynaaminen ilmiö, eräs osoitus perhosten tiheydestä riippuvasta populaatioiden koon säätelystä, sillä siinä aivan ilmeisesti tiheimmän populaation loiset tai muut viholliset pitävät harvemman populaation jatkuvasti hyvin alhaisella tasolla. Laadultaan tällainen "lentovuosi" on varsin eriskummallinen populaation ominaisuus: se ei kuulu yksilöiden perinnölliseen ainekseen, mutta kulkeutuu kuitenkin samantapaisesti eteenpäin. Hake-matta tulee mieleen ihmisen kulttuuritraditio, joskin "tieto" lentovuodesta etenee ikäänkuin automaattisesti.

Kirjallisuutta:

- JALAS, I. 1969. Perhostenkeräilijän opas. Otava, Helsinki.
- LINGONBLAD, B. 1947. Paanajärvi i Kuusamo. Vår förlorade pärla.
- Arkiv för Svenska Österbotten VI, 1-23.
- NORDSTRÖM, F., KAABER, S., OPHEIM, M. ja SOTAVALTA, O. 1969. De fennoskandiska och danska nattflynas utbredning. - Lund.
- SUOMALAINEN, E. 1937. Über das periodische Auftreten von *Erebia ligea* L. (Lep., Satyridae) in Finnland. - Ann. Ent. Fenn. 3, 78-83.
- VALLE, K. J. 1933. Die Lepidopterenfauna des Petsamogebietes. - Ann. Zool. Soc. Zool. - Bot. Fenn. Vanamo 1/3, 1-262.

Erkki M. Laasonen:

KUUSAMON, INARIN JA UTSJOEN PERHOSHAVAINNOT KESÄLLÄ 1976
(1976-09-15)

Itä-Lapissa retkeili ainakin yhdeksän keräilyryhmää etupäässä tienvarsien tutuilla paikoilla. Herrat Hulkkonen ja Saarenmaa tutkivat ansiokkaasti Ivalonjoen latvojen seutua - Repokairaa. Herrat Paakasuo ja herrasväki Laasonen tutkivat Sokostin - Lumikurun seutuja, edelliset tosin onnettoman sään vallitessa. Havaintoaika oli lyhyt 8.6. - 18.7. ja siitäkin vain jaksot 26. -30.6., 8. - 9.7. ja 12. - 18.7. olivat lämpimiä, tosin väliaikanakaan sää ei ollut yhtä keuhnoa kuin v. 1975. 18.7. jälkeen kesää sitten olisikin jatkunut runsaan kuukauden.

Päiväperhosista voidaan kirjata runsaat havainnot ainakin vakio-
lajeista *C. chariclea* (Schn.), *M. athalia* (Rott.) *scandinavica*, *E. iduna* (Dalm.), *O. bore* (Schn.) ja *E. medusa* (Den.&Schiff.). Koh-
tuullisesti oli *C. palaemonia* (Pall.), mutta vähän *C. polarista* (B.),
C. thorea (Hb.), *C. frigga* (Thnbg.), *O. nornaa* (Thnbg.) ja *E. disaa*
(Thnbg.). Lähes kateissa *P. centaureae* (Rbr.), *P. machaon* L. sekä
punaiset Lycaeniinit.

Yökkösistä positiivisia poikkeuksia vain runsas *P. plantaginis* (L.) esiintymä Pelkosenniemellä, *A. tecta* (Hb.) Kätkätunturista ja erikoisen runsas *A. cordigera* (Thnbg.). Muuten saaliit kurjat, yhdenkään paremman yökköslajin havaintojen yhteissummasta ei ylittänyt 5 exx. Plusiinit kateissa, *L. skraelingia* (H.S.) ei kummassakaan viimevuotisessa paikassa näkynyt.

Mittareista oli mustankirjavia runsaasti Kuusamossa, mutta muualla hyvin vähän, poikkeuksena Ivalossa yleinen *S. luctuata* (Den. & Schiff.). Kuusamossa 9.7. ei *B. tibiale* (Esp.) *borealis* vielä lentänyt; sensijaan kyllä *T. appensata* (Ev.) ja peräti virheettömänä. Milloin lie lentänyt Ivalossa, siitä ei ole kovasta hakemisesta huolimatta tietoa. *P. sabini* Kirby, *C. lineolata* (F., = *turbata* Hb.) ja *C. infuscata* (Tgstr.) muutaman havainnon varassa. Koko Itä-Lapin paras havainto H. Holmbergin ja kumpp. n. 100 *P. minorata* (Tr.) Karigasniemeltä etupäässä 29. - 30.6. Tunnistaminen ei kaikeksi ole vaikeuksia tuottanut, koskapa po. muistiinpanoista löytyy peräti yksi *R. albulata* (Hfn.) samoilta ajoilta. *A. albulata* muuallakin harvassa - poikkeuksena Kuusamo, jossa parina päivänä ennennäkemättömän runsas.

Vielä mainittakoon 3 - 4 *A. scoliaeformis* (Bkh.), *A. polaris* (Stgr.), *S. standfussii* (Wocke) ja *Z. exulansia* (Hochenw.), sekä yksitellen *T. borealis* (Wocke) ja yksi *P. norvegica* (Schöyen) - siis kaikkia vähän. Ivalosta kolmesta eri paikasta useita *Elaohista diederichiella* E.Her. ♂ onkin kai paras mikrohavainto.

Yhteenvetona aluksi lähes täysi perhoskato, jopa huolimatta muutamasta siedettävästä kesäpäivästä. Sitten, 2 - 3 viikkoa myöhässä, näyttää tapahtuneen selvää piristymistä: erikoisesti Tenon laakson ja tunturipaljakkain vakiopäiväperhosia havaittu runsaasti. Muissa ryhmissä ei kato korjaantunut, poikkeuksia 4 - 5 lajia ja Kuusamon seutu, jossa tavallisia mittareita näkyy vallan vilisseen.

LI:lle uusi (?) havainto ym. *P. minorata* (Tr.), tosin Vallen mittariosassa on epävarma tieto LI:sta. LKE:lle uusi *C. chariclea* 8.7.76 Lumipää 757:54 (EL leg, LKW: Pallas). Myös *O. bore* 6.7. Kaarnepää 758:54, 8.7. Riitelmäpää 757:54 ja *A. staudingeri* (Aur.) 9.7. Sileäselkä 757:54, kaikki EL leg., sekä *L. petropolitana* (F.) 21.6. Sodankylä, H. Holmberg leg. ovat jotenkin aikaisemmin kuvatun levinneisyyden ulkopuolisia havaintoja.

Vesa Varis:

SUOMEN PERHOSTEN LUETTELOON ETIKETTIPAINOKSEN NIMISTÖMUUTOKSISTA
(1976-04-14)

Kuluneen vuoden keväällä ilmestyneessä Suomen perhosten luette-
lon etikettipainoksessa on noudatettu luettelon järjestystä ja nimis-
töä seuraavin muutoksia: Laji *dispar* Hw. on siirretty suvusta *Ther-*
samonia Vrtty. sukuun *Lycaena* F., joka käytännöllisesti katsoen kaik-
kien systemaattikkojen mielestä on sille oikea paikka. Suku *Eudia*
Jordan on yhdistetty sukuun *Saturnia* Schrk., sillä Fergusonin osoitti
1972 selvästi, ettei ole perusteltuja syitä näiden sukujen erillisii-
nä pitämiseksi. Sukunimi *Macroglossum* Scop. on korjattu alkuperäi-
seen oikeaan muotoon. *Orgyia* O. -suvun nimistä on vihdoinkin päästy
yksimielisyyteen: Meikäläiset lajit ovat: (1.) *O. recens* (Hb., 1819)
= *gonostigma* L., 1767 nec Scop. 1763. (2.) *O. antiqua* (L., 1758) =
gonostigma Scop., 1763. (3.) *O. erioae* (Germ.). Lajit *dominula* L.
ja *menetriesii* Ev. on yhdistetty samaan sukuun *Callimorpha* Latr.
Mikäli ne haluttaisiin pitää erillisissä suvuissa, *dominula* L. jäisi
Callimorpha Latr. -sukuun. *Scotia ipsilon* (Hfn.) on korjattu alku-
peräiseen oikeaan muotoon. *Xestia* Hb., 1818 on vanhempi kuin *Amathes*
Hb., 1821. *Xylena exsoleta* (L.) on korjattu alkuperäiseen oikeaan
muotoon, samoin sukunimi *Charanyca* Billb. ja *Earias clorana* (L.).
Laji *ni* Hb. on siirretty oikeaan sukuunsa *Trichoplusia* McDunn. Sys-
temaattikot sijoittavat nykyään lajit *tentacularia* L. ja *barbalis* Cl.
yhdessä *Zanclognatha* Led. -suvun lajien kanssa samaan sukuun *Poly-*
pogon Schrk., joten etikettipainoksessa oleva nimi *Macrochilo* Hb. on
siinä kohdassa tarpeeton. Lisäksi nimistökomission päätöksen mukaan
nemoralis F. on vanhempi kuin *grisealis* D. & Sch. ja siten siis validi.
Laji *crassalis* F. on yhdistetty *Hypena* Schrk. -sukuun. *Hypenodes*
turfosalis Wocke / *hymidalis* Dbl. -kysymys on edelleen ratkaise-
matta, joten lienee mukavinta käyttää vanhaa tuttua nimeä kunnes asia
lopullisesti ratkaistaan. *Eulithis* Hb., 1821 on vanhempi kuin *Lygris*
Hb., 1825, joten edellistä on käytettävä. *Calothyranis amata* on muu-
tettu *Timandra griseata*ksi, sillä *Calothyranis* on *Scopula*-suvun nuor-
empi synonyymi ja vanhin käyttökelpoinen nimi on *Timandra* Dup.
Amata L. -lajin tyyppiyksilön on todettu olevan *Cyclophora punctaria*
-lajia, joten vanhin nimi on *griseata* Pet. Lopuksi vielä kaksi suku-
jen yhdistämistä: *Lithina*-suku on yhdistetty *Petrophora* Hb. -sukuun
ja *Anagoga*-suku *Plagodis* Hb. -sukuun.

Kaj Savonius:

HAVAINTOJA LÄNSI-LAPIN PERHOSFAUNASTA KESÄLLÄ 1976

(1976-09-15)

Kesä 1976 oli Länsi-Lapissa, erityisesti Käsivarren Lapissa, perhostuksen kannalta melko hyvä. Tulokseen vaikuttivat useat eri tekijät, joiden summana syntyi saamani käsitys seudun suurperhosfaunasta. Korostaisin sitä seikkaa, että kaikki on suhteellista, varsinkin perhosten yleisyys; kysymys on siitä, mikä kullonkin on vertailun kohteena. Esimerkkinä mainitsen *E. flavicinctatan*¹⁾ Hb., jota sain yhdeksän yksilöä tänä kesänä. Jos tätä verrataan edellisen kesän saaliiseen (0), saalis on hyvä, mutta verrattuna Nenyen havaintoihin vuodelta 1971 (n. 50 kpl) tulos on surkea. Tekijät, jotka vaikuttivat käsittäkseni kesän saaliiseen, olivat seuraavat:

1. Oli ns. Länsi-Lapin vuosi eli parillinen vuosi. Tällöin useat yököt lentävät runsaina länsiosissa Lappia, mutta puuttuvat lähes täydellisesti Itä-Lapista. Ilmiö johtuu näiden lajien kaksivuotisesta kehityksestä toukka-asteella. Teorioihin, joita tästä on esitetty, en puutu tässä lähemmin (vrt. VALLE 1933).
2. Kaksi edellistä kesää olivat surkeita: 1974 satoi vettä koko heinäkuun ja 1975 kesää ei karkeasti ottaen tullut Länsi-Lappiin lainkaan, vaan voisi sanoa, että heinäkuussa oli useita suojaääntä lumi- ja raekuurojen välissä ennen uuden talven tuloa. Nämä huonot kesät voinevat lisätä perhoskantoja siten, että osa koteloista jää toistamiseen talvehtimaan ja nämä yksilöt lisäävät seuraavana kesänä normaalisti kehittynyttä populaatiota (vrt. VALLE 1933, KROGERUS 1972).
3. Tärkein syy oli kuitenkin se, että Länsi-Lapissa oli runsaasti keräilijöitä, joiden haaveihin tarttui heikostakin kannasta aina jokunen yksilö kutakin lajia. Tällöin lajiluettelosta tulee näyttävä, vaikkakin yksilömäärät jäävät pieniksi.
4. Säänt suosivat Länsi-Lapissa osaksi keräilyä (vrt. kesät 1974 ja 1975 yllä). Yöt olivat kylmät, mutta päivät olivat sateettomia ja mahdollistivat suojaeisissa paikoissa perhosten lennon.

1) Kirjoituksessa noudatetaan *Catalogus Lepidopterorum Fenniae et regionum adiacentium* (Helsinki 1962) nimitystä.

Taulukko 1. Länsi-Lapissa 1976 havaintoja tehneitä keräilijöitä.

<u>KERÄILYRYHMÄ</u>	<u>PAIKKA</u>	<u>AIKA (1976)</u>
AIRISTO (AIR) ¹⁾	Saana Kuonjarvarri Annjalonji	25.6.-8.7. 10.-11.7. 13.-14.7.
ATILA, M. (MA)	Palojärvi-Puusasjärvi- Munnikurkkio-Annjalonji- Kovdoskaisi-Terbmis- Kilpisjärvi	1.-12.7.
BJURKBOM & RINGBOM (B&R)	Saana - Jehkats Ailakkavaara	2.-10.7. ja 12.7. 11.7.
HILANNE (H)	Saana - Kuonjarvarri	12.-16.7.
INKISET (I)	Saana	6.-9.7.
JALAVA & VARIS (J&V)	Saana - Jehkats	29.6.-9.7.
JÄRVELÄ (J)	Saana - Kuonjarvarri	12.-16.7.
KAITILAT (KAI)	Lossujärvi Saana	17.-21.6. 22.6.
KÄNNÖ & KAJAVA (K&K)	Saana - Jehkats Muonio	3.-8.7. 9.7.
MALKAVAARA, M (MV)	Saana-Kahperus-Meeko	12.-19.7.
MARTIKAINEN (M)	Saana Muonio	2.-11.7. 12.-16.7.
NURMI & HUBLIN (N&H)	Kittilä Saana Muonio	9.7. ja 13.7. 10.-12.7. 12. ja 13.-14.7.
ROIVAINEN (ROI)	Saana Toskalharji-Pumbovarri- Porojärvi Markkina	12.7. ja 22.-24.7. 13.-21.7. 25.-26.7.
SAARENMAA & HULKKONEN (S&H)	Termis Tsuoma Muoddakas Kalku Valkama	29.6.-1.7. 2.7. 3.7. 3.-4.7. 4.7.
SAVONIUKSET (SAV)	Saana-Terbmis-Annjalonji- Pihtusköngäs-Pumbovarri- Kuonjarvarri-Saana	1.-14.7.
SOTAVALTA (STA)	Saana Jehkats Ailakkavaara	7.-9.7. 10.7. ja 12.7. 11.7.
VIRKKUNEN, M., LEINO, A., VUORINEN, S. (V,L&V)	Saana-Halti-Saana	7.8.-13.8.
VIRROS (V)	Saana -Kuonjarvarri	12.-16.7.

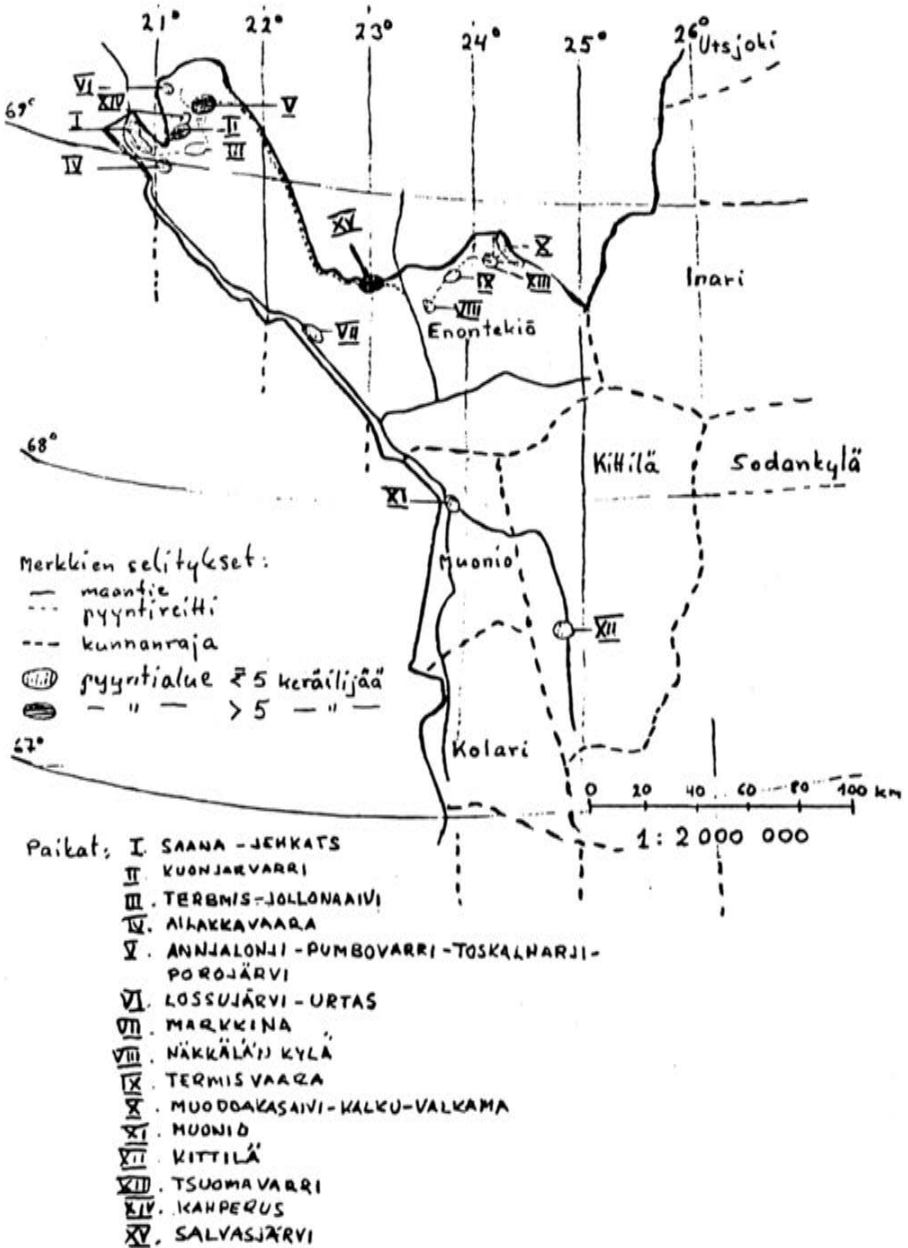
1) ( ) Tekstissä käytetty lyhenne ko. keräilijäryhmästä.

Tämä esitys perustuu taulukossa 1 mainittujen keräilijöiden havaintoihin ja kiitän heitä kaikkia samalla arvokkaasta avusta tämän esityksen laadinnassa. Alkuperäiset havaintolomakkeet ym. laput on arkistoitu seuran arkistoon tutkijoita varten. Havainnot, joita esitettiin keskustelun yhteydessä esitelmäni jälkeen, on liitetty tähän vain, mikäli niistä on jätetty minulle tai sihteereille kirjallinen ilmoitus.

Asian havainnollistamiseksi on seuraavassa kuvassa (kuva 1) esitetty kartalla em. keräilijöiden pyyntialueet ja -reitit, mikäli nämä ovat olleet tiedossa. Yhteenveto kuluneen kesän tuloksista em. keräilijöiden (taulukko 1) havaintojen perusteella on esitetty taulukossa 2.

Edelleen toistan, että merkinnät ovat subjektiivisia havaintoja ko. lajeista verrattuna omiin kymmenen vuoden havaintoihin ja kokemuksiin ko. perhosista, eikä niillä ole toistaiseksi tieteellisessä mielessä suurtakaan merkitystä. Mainittakoon, että näköhavaintoja yökkösistä tms. lajeista (ritariperhosta pienemmät) ei ole merkitty taulukkoon 2, jollei niitä ole perusteltu erityisesti. Tällaisia perusteltuja havaintoja ei ole ollut yhtään. Sensijaan halukkaat voivat nähdä ko. näköhavainnot alkuperäislomakkeilta seuran arkistosta kunkin keräilijän itsensä allekirjoittamina.

Yhteenvetona kesästä 1976 Länsi-Lapissa totean sen olleen kaikenkaikkiaan perhosköyhän. Mainittakoon, että alueelliset erot olivat erittäin suuret; esimerkiksi monet kokeneet Lapin keräilijät (mm. Sotavalta) totesivat Saanalla ja sen lähiympäristössä selvän (toivotavasti) aallonpohjan perhoskannoissa, mutta Kuonjarvareilla, Annjalonjilla ja Pumbovareilla oli useita samoja lajeja selvästi normaalia runsaammin (*C. chariotea*, *C. improba*, *B. pales*, *H. andromedae*, *S. zetterstedtii*). Syitä tähän ilmiöön lienee haettavissa lähinnä luomiosuhteista sekä niiden paikallisista vaihteluista.

Kuva 1. Eräiden keräilijöiden pyyntialueet ja -reitit Länsi-Lapissa kesällä 1976.

Taulukko 2. Yhteenvedo kesän 1976 perhostustuloksista Länsi-Lapissa.

<i>Pis nap</i>	x	<i>Syn me-o</i>	--(joitakin)
<i>Col pal</i>	-(4)	- <i>lap</i>	x
- <i>nas</i>	x	- <i>zet</i>	+(x, I, II, +, V, SAV, ROI)
- <i>hec</i>	x	- <i>fun</i>	-(2, XI, 1, XII, N&H)
<i>Euph id</i>	x	<i>Ana boh</i>	-(2+1, I, AIR, I, J&V)
<i>Mel ath</i>	0	<i>Syn par</i>	-(1, XI, N&H)
<i>Clo eun</i>	-	- <i>hoc</i>	++
- <i>sel</i>	-(2, XI, N&H)	<i>Plu dia</i>	-(0)
- <i>euph</i>	-	- <i>mic</i>	1, XI, N&H
- <i>fre</i>	x	<i>Scot er</i>	x
- <i>pol</i>	+	<i>Car sor</i>	2, VII, ROI
- <i>cha</i>	++	<i>Lyg pop</i>	x
- <i>tho</i>	x	<i>The ser</i>	1, XI, M
- <i>fri</i>	0	<i>Dys inf</i>	x
- <i>imp</i>	+	<i>Xan mun</i>	x
<i>Bol nap</i>	++	- <i>flu</i>	-
- <i>aqu</i>	++	- <i>ann</i>	x
<i>Ere pan</i>	x	- <i>mon</i>	+
- <i>dis</i>	x	- <i>abr</i>	x
<i>Oen nor</i>	+	<i>Psy sab</i>	-(+)
- <i>bor</i>	+(+, IX, X, XIII, S&H, 3, XV, MA)	<i>Ent pol</i>	-(2)
<i>Coe tul</i>	(1, XI, N&H; 1, XII, M)	- <i>bys</i>	x
<i>Ple gla</i>	x	- <i>fla</i>	-(12, V, SAV, AIR, MA)
<i>Pol opt</i>	++	- <i>nob</i>	-(0)
<i>Pyr cen</i>	x	- <i>cae</i>	x
- <i>and</i>	x	<i>Eul sub</i>	x
<i>Hes com</i>	(7, V, SAV; 3, V, AIR)	<i>Per aff</i>	x
<i>Eri lan</i>	larvae (x, IX, S&H)	- <i>bla</i>	x
<i>Dia rub</i>	-(1, XI, N&H)	- <i>alb</i>	x
- <i>fes</i>	-(4)	- <i>alc</i>	x
<i>Epi alp</i>	-(joitakin)	<i>Hyd rub</i>	1, XI, N&H
<i>Pac tec</i>	x	<i>Eup und</i>	-(1?)
- <i>kon</i>	-(1♀, XIII, S&H; 4♂♂ 2♀♀, I, M, B&R, AIR, J&V, J)	<i>Ell fas</i>	2, XI, M, N&H
<i>Arc qui</i>	10, IX, 1, X, S&H	<i>Gno sor</i>	(joitakin)
- <i>lan</i>	2, II, AIR	<i>Hyph alp</i>	1♀(ex p., VI, KAI)
<i>Ano lae</i>	-(X, XI)	- <i>lap</i>	1, I, K&K
- <i>gel</i>	-(0)	<i>Oro que</i>	-(1, I, J&V)
- <i>rhae</i>	-(0)	<i>Zyg exu</i>	-(0)
- <i>bor</i>	-(0)	<i>Fum nor</i>	1, XII, M
- <i>spe</i>	-(X, XI)	<i>Tal bor</i>	1, XII, N&H
<i>Las dov</i>	-(1♀, I, AIR; 1♀, V, SAV)	<i>Sol</i>	-(0)
<i>Ana ric</i>	-(1, I, AIR; 1, VI, KAI; 1, II, AIR)	<i>Hep f-arg</i>	++(2, Harroaivi & Unnahar- roaivi, 1, XIV, VL&V, 7.8. ja 13.8.76; 1♂, Raittijärvi 767:28, 4.8.76, Solantie; 28, Raittijärvi 766:28, 5.- 7.8.76, Linnaluodot)
- <i>cor</i>	-(2)		
- <i>me-p</i>	-(joitakin)		
- <i>sta</i>	?(1, V, ROI)		

Käytettyjen merkkien ja lyhenteiden selitykset ovat seuraavat:

++ = erittäin runsas, + = runsas, x = normaali, - = harvinainen,
-- = erittäin harvinainen, 0 = lajia ei löydetty hakemisesta huoli-
matta; (1, III, SAV) = 1 yksilö on lajin tarkka lukumäärä paikassa
III (vrt. kuva 1) ottajina Savoniukset (vrt. lyhenteet taulukossa 1).

Yleiskuvaksi jäi perhosten normaali tai melkeinpä runsas esiintyminen täällä alueella (poikkeuksena *C. hecla*, jota oli todella vähän). Mainittakoon, että *P. optilete* oli tavattoman runsas kaikkialla. Yököt ja mittarit olivat harvinaisia.

Erityisesti olivat kadoksissa yökköistä *Anarta*- ja *Sympietis*-sukujen edustajat, sekä mittareista *E. nobiliaria* (3. kesä peräkkäin) ja *P. minorata*.

Loppupään lajeista pistää silmään *H. fuscoargenteuksen* runsaus, mutta se johtunee poikkeuksellisen suotuisasta elokuusta Länsi-Lapissa. Muut loppupään perhoset olivat joko harvinaisia, hyvin harvinaisia tai puuttuivat kokonaan.

Positiivisimmiksi piirteiksi Länsi-Lapista jäivät havainnot Toskalharjin ja Pumbovarrin tienoilta (Roivainen, Savoniukset) lajeista *H. andromedae*, *S. zetterstedtii*, *A. staudingeri* (ROI) sekä Saarenmaan ja Hulkkosen retkeltä Termisvaaralta Valkamaan, jolloin löydettiin *O. borea* ja *A. guietaa* runsaasti. Viimeksimainitut lajit ovat Länsi-Lapille verraten vieraita.

Edellämainittujen tavallaan hyvien löytöpaikkojen ohella ei pidä unohtaa todellisia harvinaisuuksia *H. fuscoargenteusta*, *H. alpinaa* (1♀, Kaitilat) ja *H. lapponicaa* (1, Kännö ja Kajava), jotka tavallaan olivat kesän 1976 suolana Länsi-Lapin perhosfaunassa.

Kirjallisuutta:

VALLE, K.J., 1933. Die Lepidopterenfauna des Petsamogebietes unter faunistisch-zoogeographischer Berücksichtigung der Fauna ganz N-Fennoskandias. - Ann. Zool. Soc. Vanamo I, 3, 1-262.

KROGERUS, H., 1972. The invertebrate fauna of the Kilpisjärvi area, Finnish Lapland, 14. Lepidoptera. - Acta Soc. Fauna Flora Fennica 80, 189-222.

TOUKOKUUN KOKOUS 1976-05-12

Läsnä oli 103 henkeä, Esko Suomalainen puheenjohtajana ja Antti Aalto sihteerinä. Osmo Heikinheimo esitelmöi perhosten feromoneista ja Simo Korpela sekä Miika Vuola esittivät filmin lasisiipisten elämästä. Molemmat esitykset herättivät vilkkaan keskustelun. Lyhennelmä Osmo Heikinheimon esitelmästä julkaistaan myöhemmin.

Kokouksessa luettiin Osmo Peltosen kiitos seuran hänelle 60-vuotispäivänään lähettämästä onnittelusähkeestä.

Seuran apurahat jaettiin seuraavasti:

Hannu Saarenmaalle 400,- etenkin *Xestia* Hübner -lajien tutkimiseen Lapin keskialueilla;

Pekka Vakkarille 300,- eri alueiden perhoslajiston rakenteellisten erojen tutkimiseen diversiteetti-indeksin avulla, sekä

Timo J. Hokkaselle 300,- *Pieris brassicae* (Linnaeus, 1758) ekologiaa ja energetiikkaa selvittävään tutkimukseen.

Tiedonantoja esitettiin; niissä Erkki Franssila esitti maalle uuden lajin *Cochylis hybridella* (Hübner, 1813).

Jo traditionaaliseksi tulleet arpajaiset päättivät kokouksen. Tällä kertaa perhoshuutokauppa pidettiin jo huhtikuun kokouksessa.

SYYSKUUN KOKOUS 1976-09-15

Läsnä oli 101 henkeä, Esko Suomalainen puheenjohtajana ja Antti Aalto sihteerinä.

Kokouksen aluksi puheenjohtaja lausui muist sanat Eino Seppäselle ja Juhani Hämmäläiselle, jotka seura oli kuoleman kautta kesän aikana menettänyt.

Todettiin seuran onnitelleen kunniajäsentään V.J. Karvosta tämän 75-vuotispäivänä sähkösanomalla.

Todettiin Tasavallan Presidentin 27. päivänä toukokuuta 1976 antamalla asetuksella apolloperhonen, *Parnassius apollo* (Linnaeus, 1758) ja pikkuapolloperhonen, *Parnassius mnemosyne* (Linnaeus, 1758) rauhoitetuiksi (vrt. jäljenne asetuksesta sivulla 42). Samalla todettiin, että seuran apuraha-anomuksiin oli saatu kielteinen vastaus sekä Suomen Akatemialta että Tiedonjulkistamisen Neuvottelukunnalta.

Kokouksen varsinainen ohjelma käsitteli Lapin kesää 1976. Alustuksina kuultiin Kaj Savoniuksen keräämät tiedot Länsi-Lapista ja Erkki M. Laasosen Itä-Lapin yhteenveto (ks. lyhennelmät tässä numerossa). Keskustelun lisäksi oli vielä tiedonantoja.

N:o 440.

Asetus

eräiden harvinaisten eläinten rauhoittamisesta.

Annettu Helsingissä 27 päivänä toukokuuta 1976.

Maa- ja metsätalousministerin esittelystä säädetään 23 päivänä helmikuuta 1923 annetun luonnonsuojelulin (71/23) 14 § 1 momentin nojalla, sellaisena kuin se on 13 päivänä huhtikuuta 1962 annetussa laissa (292/62):

1 §.

Helmisimpukka (*Margaritana margaritifera*) on rauhoitettu ja sen pyynti on kielletty koko maassa.

2 §.

Apolloperhonen (*Parnassius apollo*) ja pikkuapolloperhonen (*Parnassius mnemosyne*) ovat rauhoitetut. Näiden perhosten sekä niiden munien, toukkien tai koteloiden pyydystäminen tai ottaminen on kielletty koko maassa.

3 §.

Tällä asetuksella kumotaan helmisimpukan rauhoittamisesta 4 päivänä marraskuuta 1955 annettu asetus (447/55) sekä valtion yksityisten kalastusten käyttämisestä ja kalastamisesta valtiolle kuuluissa kalavesissä 9 päivänä heinäkuuta 1953 annetun asetuksen (322/53) 13 §.

Helsingissä 27 päivänä toukokuuta 1976.

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Heimo Liina*

JÄSENISTÖ

TOUKOKUUN kokouksessa hyväksyttiin seuran jäseniksi Liisa Kaarina HILANDER ja Harri Juhani HELLSTEN. Uuusiksi jäseniksi ehdotettiin Kim LINDEVALL, Ari Juhani TERVONEN ja Arto Timo TERVONEN sekä alle 15-vuotias Harri-Pekka KAUKONEN.

SYYSKUUN kokouksessa hyväksyttiin jäseniksi Jukka Erik KORHONEN, Kim LINDEVALL, Ari Juhani TERVONEN, Arto Timo TERVONEN, Jussi-Pekka BJÖRKROTH, Jouko Antero KARJALAINEN, Mikko LANKINEN, Pertti NUPPONEN, Pertti OKSANEN, Ari Jukka Robert PEKKANEN, Aarni PYSTYNEN, Antti Juhani RANTANEN, Markku Juhani SAARIKOSKI, Klaus TÖTTERMAN ja Timo NAARANOJA sekä ehdotettiin Ulf Isidor BROMAN, Matti HAUTAMÄKI, Jari Pekka Kalervo LESKINEN, Jari MATTILA, Jouko PUROVESI, Jukka ROSBERG, Jukka Pekka TABELL ja Mikko Paul Cristopher WYNNE-ELLIS sekä alle 15-vuotiaat Rami (Pete) ANTILA, Ilmo Mikael HAKKARAINEN, Juha LEHTOLA, Jukka Eerik LINDBERG, Jussi Pertti Juhani MUSTASAARI, Jaakko Hermann NISKANEN, Esa PERTTILÄ, Peter RYDBERG, Aki SARANEN ja Jarkko VENNA. Liikkeenharjoittaja Urpo HEINONEN on eronnut omasta pyynnöstään seuran jäsenyydestä.

KOKOUSOHJELMAT

Seuran kuukausikokouksessa 1976-12-08 esitelmöi Olli Lehto Israelin päiväperhosista. Nuorisijaoston kokouksen 1976-12-01 ohjelma ilmoitetaan edellisessä kokouksessa.

MUITA KOKOUKSIA

HELSINGIN HYÖNTEISVAIHTOYHDISTYS - HELSINGFORS ENTOMOLOGISKA BYTES-FÖRENING: Vuosikokous 1976-11-28 klo 10.00 Eläinmuseon kahviossa. N. klo 12 jatketaan vaihtotilaisuudella.

sihteeri - sekreterare

VIIME KESÄN LENTOHAVAINTOJA TALTEEN!

Seuran jäseniä pyydetään poimimaan havainnoistaan löytötiedot (ottoaika, -paikka, -tapa, yksilömäärät) kesän 1976 ajalta seuraavista lajeista (tiedot pyydetään postittamaan sihteerin osoitteella, ks. etukannen sisäpuoli):

- *Ochropleura fennica* (Tausch.)
- *Noctua fimbriata* (Schrab.)
- *Spaelotis suecica* (Aur.)
- *Mittochrista miniata* (Forst.)
- *Lithosia quadra* (L.)
- *Eilema depressa* (Esp.) (= *deplana* Esp.)
- *Eilema pygmeola* (Dbld.)
- *Eilema griseola* (Hb.)
- *Eilema cereola* (Hb.)
- *Systropha sororcula* (Hfn.)
- *Atolmis rubricollis* (L.)

MYYTÄVÄNÄ!

Myyn pienen stereomikroskoopin, Panora 30x, eniten tarjoavalle.

E. Laasonen, puh. 90-630 395

Kiertokirjeiden vanhoja vuosikertoja

on saatavissa seuraavasti (kiertokirjeen sivujen lukumäärä mainittu; - tarkoittaa, että ao. numeroa ei ole ilmestynyt):

vuosi	kiertokirjeen numero										koko vuosikerran hinta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1955	2	2	2	1	2	2	2	2	-	-	10,-
1956	2	2	2	2	2	2	2	2	2	-	10,-
1957	1	2	2	1	2	2	2	2	-	-	10,-
1958	2	2	2	2	1	2	2	2	-	-	10,-
1959	1	6	2	2	1	1	2	2	-	-	10,-
1960	4	2	1	1	4	2	2	4	1	2	10,-
1961	2	2	2	2	2	2	2	2	2	-	10,-
1962	2	2	2	2	2	1	2	2	2	-	10,-
1963	2	4	1	2	2	2	4	-	-	-	10,-
1964	1	2	2	4	4	2	2	-	-	-	10,-
1965	4	2	2	4	2	2	2	4	2	-	15,-
1966	4	2	3	2	2	3	1	2	4	2	15,-
1967	2	2	2	4	4	2	4	4	2	2	15,-
1968	2	2	3	2	4	6	3	2	2	-	15,-
1969	2	4	3	2	2	4	4	3	2	-	15,-
1970	3	5	4	6	1	8	2	6	6	-	20,-
1971	5	2	8	7	12	4	4	3	6	-	20,-
1972	3	2	2	7	3	3	6	7	7	-	20,-
1973	1	6	4	1	12	4	1	1	5	8	20,-
1974	2	9	5	8	3	2	2	8	6	5	20,-
1975	8	5	6	4	20	1	4	2	13	6	20,-
1976	6	4	3	1							

- Vuosikertojen yllämainitut hinnat ovat jäsenhintoja; seuran ulkopuolisille kunkin vuosikerran hinta korotetaan ostohetkeä vastaavalla seuran jäsenmaksulla.
- Yksittäisten kiertokirjeiden hinnat (eli vajaa vuosikerta silloin, kun koko vuosikerta on saatavissa) ovat seuran jäsenille 1,- mk sivua kohti ja muille 2,- mk sivua kohti.
- Kiertokirjevuosikertojen kansia, joissa on kuvat ao. vuonna maalimme uusina ilmoitetuista suurperhoslajeista vihertävälle kartongille painettuina, on saatavina vuosilta 1955 - 1974 hintaan 2,- mk/kpl tai 1,50 mk/kpl, kun tilaus ylittää kahdeksan erillaisen kannen määrän. Vastaavia tyhjiä kartonkeja takakansiksi on saatavissa hintaan -,50 mk/kpl.
- Tilausosoite: Kiertokirjeitä ja vuosikertojen kansia voi tilata 2. sihteeriltä (osoite II kansisivulla).

Keräilytarvikkeiden välitys

Keräilytarvikkeiden välittäjältä on tällä hetkellä kokousten edellä saatavissa tai postitse tilattavissa (osoite II kansisivulla) seuraavia tarvikkeita:

- Hyönteisneuloja: n:ot 00 - 4	3,80 mk/100 kpl
	tai 35,- mk/1000 kpl
- Mikroneuloja: n:o 020	10,- mk/500 kpl
- Lamppuja: 50 W Hg-lamppu (ei kuristinta)	23,- mk/kpl
160 W sekavalolamppuja (kirkas)	25,- mk/kpl
- Koiras/naaras -lamppuja (680 kpl/arkki)	-,50 mk/arkki
- Suomen perhosten luettelo (irtolehtikansio)	10,- mk/kpl
- Vaihtopisteluettelo (suurperhoset, 1974)	5,- mk/kpl
- Lajihakemisto kiertokirjeisiin 1955-1973	10,- mk/kpl
- Suomen perhosten luettelon etikettipainos (hintaa ei tiedossa)	
- Suurenuslaseja: kutakin kokoa on kahta eri mallia	
10 x	19,- mk tai 39,- mk
12 x	25,- mk tai 23,- mk
20 x	45,- mk tai 54,- mk
- HUOM! Tilatut ottopaikkaetiketit ovat saapuneet.
- Rysätilaukset suoraan rouva Heljä Jalakselle (osoite: Topeliuksenkatu 3 a A 12, 00260 HELSINKI 26, puh. 90-493 940).

HUOM! Yllä mainittuja keräilytarvikkeita on saatavissa Eläinmuseolla kuukausikokousten edellä ja väliajalla. Ne, jotka eivät voi käydä kokouksessa, voivat tilata muita tarvikkeita, paitsi lamppuja, myös postitse (osoite II kansisivulla). Lamppuja ei voida toimittaa postitse, koska riittävän huolelliseen pakkaamiseen (puulaatikko) ei ole mahdollisuuksia ja tämän vuoksi lamppujen särkymsvaara on ilmeinen. Postitse toimitettavat tilaukset pyydetään jättämään kirjeitse.